Сёння ў нумары «звяздоўскі» насценны каляндар

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

3 СТУДЗЕНЯ 2018 г. СЕРАДА №1 (28617)

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

РАЗАМ МЫ ЗМОЖАМ МНОГАЕ

Навагодні зварот Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі да беларускага народа

Фота БЕЛТА.

Дарагія сябры!

Непрыкметна, але ўпэўнена і немінуча надыходзіць Новы, 2018 год. У гэтыя хвіліны асабліва адчувальна, які мімалётны час.

Так, галоўная адметнасць нашага часу — яго імклівы бег. Ісці крокам сёння раўназначна спыненню, стаяць — гэта адступаць назад. Мы пастаянна некуды спяшаемся, многае абавязаны паспець, каб наперадзе замаячыў той самы, жаданы вынік.

Зрэшты, і ў бурным патоку гэтага жыцця прытармазіць часам усё ж неабходна — хоць на імгненне — каб убачыць, ацаніць, падумаць аб важным і сказаць добрыя словы.

Перадначавагодняя хвіліны — менавіта такое імгненне. Цяпер, калі да бою гадзінніка застаецца зусім няшмат часу, успамінаем галоўнае, думаем пра будучыню.

У адыходзячым годзе намі прыняты рашучыя меры па ўдасканаленні эканомікі, што немінуча прывядзе да змянення нашага грамадства. Мы рызыкнулі зазірнуць за гарызонт, паставілі перад краінай мэты заўтрашняга дня. Дасягнуць іх — справа многіх гадоў!

У сувязі з гэтым мой зварот да моладзі: дзейнічайце, стварайце! Для вас адкрыты ўсе дзверы! Вы абавязаны ўзяць гэту неймаверна цяжкую вышыню. За вамі будучае краіны!

А вам, старэйшаму пакаленню, думаць пра спакой не атрымаецца. Вы нам патрэбны асабліва цяпер. Патрэбны вашы вопыт, веды, мудрасць. Менавіта вы павінны дапамагчы маладым у працэсе складанага руху наперад, уберагчы іх ад неабгрунтаванага імкнення зрабіць усё за імгненне, небяспекі адарвацца ад рэальнага жыцця і змарнаваць час.

Цяпер дарагі кожны дзень для стваральнай працы. Наперадзе ў нас шмат важных спраў ва ўсіх сферах жыцця краіны.

І будучы год — пярэдадзень вялікіх спартыўных падзей міжнароднага маштабу. Да нас прыедуць тысячы гасцей. І як сапраўдныя гаспадары беларускай зямлі мы аб'яднаемся і прывядзём наш агульны дом у належны парадак.

СТАР. 2

Святочная «эстафета»

Кіроўца сталічнага ААТ «Мапід» Юрый ШУХНО са сваімі сынамі Мацвеем і Мікітам у першы вечар новага 2018 года прыйшоў святкаваць на Кастрычніцкую плошчу Мінска. Фотарэпартаж аб тым, як святкавалі мінчане і госці горада Новы год, глядзіце на сайце zviazda.by

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ISSN 1990 - 763X
18001

РАЗАМ МЫ ЗМОЖАМ МНОГАЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Беларусь заўсёды славілася чысцінёй, добраўпарадкаванасцю гарадоў і вёсак, гасціннасцю людзей. Але цяпер нам трэба перасягнуць саміх сябе. Трэба зрабіць краіну ўзорнай. Каб кожны госць надоўга захаваў у душы цёплыя ўспаміны аб ёй. Каб мы маглі яшчэ больш ганарыцца сваёй Радзімай — дагледжанай, утульнай для жыцця, дружалюбнай і паважанай у свеце.

Менавіта за такую краіну — свабодную, незалежную — нашы продкі змагаліся, каб мы, хто жыве на гэтай зямлі, былі тут сапраўднымі гаспадарамі.

Пераемнасць, павага да заслуг кожнага чалавека, роўнасць і справядлівасць — асноўныя прынцыпы нашай дзяржавы.

Беларусь — краіна, накіраваная ў будучыню! Аснова нашага развіцця — высокія тэхналогіі, навука. Гэта так! Але заўсёды будзе запатрабавана праца рабочага і селяніна. Дзякуючы іх старанням мы сёння за багатым святочным сталом.

Дарагія сябры!

Галоўным здабыткам беларускай зямлі былі і застаюцца людзі. За ўсімі дасягненнямі стаіце менавіта вы — разумныя, таленавітыя, мэтанакіраваныя.

Тыя, хто штодзень змагаецца за жыццё і здароўе кожнага свайго пацыента.

Хто стаіць на варце закона і парадку, ахоўвае граніцы, забяспечвае абарону і бяспеку нашай краіны, займае дзяржаўныя пасады.

Хто працуе ў шахтах і заводскіх цэхах, на будаўнічых пляцоўках і ў сельскай гаспадарцы.

Хто гадуе і выхоўвае дзяцей, паспяхова перадае веды школьнікам і студэнтам, развівае навуку.

Хто сваёй творчасцю або спартыўнымі поспехамі праслаўляе Радзіму.

Асобныя віншаванні тым, хто сустракае Новы год не за сямейным сталом, а на рабочым месцы. Няхай гэта ноч будзе для вас спакойнай і святочнай.

Дарагія сябры!

Праз лічаныя секунды мы адкрыем новую главу свайго жыцця. Пакуль усе яе 365 старонак чыстыя. А што будзе ўпісана ў нашу гісторыю — залежыць ад кожнага з нас.

Ад усёй душы я жадаю, каб надыходзячы год стаў мірным, паспяховым і шчаслівым.

Будзьце шчодрыя на пачуцці, дарыце сваім родным і блізкім самае дарагое — цеплыню сэрцаў, увагу і клопат. І няхай вашы дамы напоўняцца святлом любові і дабра!

Шчасця вам, дарагія сябры!

З Новым годам, Беларусь!

Рост ВУП і экспарту

У апошні дзень мінулага года Прэзідэнт нашай краіны Аляксандр Лукашэнка падпісаў Указ «Аб задачах сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2018 год».

Як паведамляе прэс-служба Прэзідэнта, пастаўленыя кіраўніком дзяржавы задачы грунтуюцца на прыярытэтах Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2016—2020 гады. Асноўнымі мэтамі 2018 года з'яўляюцца павышэнне канкурэнтаздольнасці эканомікі, забеспячэнне ўстойлівага эканамічнага росту і стварэнне дадатковых умоў для яго паскарэння ў наступныя гады.

Указам устанаўліваецца пералік найважнейшых параметраў, якія з'яўляюцца ключавымі паказчыкамі эфектыўнасці работы ўрада і Нацыянальнага банка.

Прагназуецца, што валавы ўнутраны прадукт у 2018 годзе вырасце на 3,5%, экспарт тавараў і паслуг — на 5,7%. Практычна нулявы знешнегандлёвы баланс гарантуе стабільнасць рэсурснага забеспячэння эканомікі ва ўмовах чакаемых выплат па знешнім доўгу і фарміраванне залатавалютных рэзерваў дзяржавы.

Нацыянальнаму банку і ўраду Прэзідэнт даручыў прыняць неабходныя меры, каб рост цэн у 2018 годзе не перавысіў 6%.

Пры падпісанні ўказа кіраўніком дзяржавы пастаўленыя ключавыя задачы сацыяльна-эканамічнага развіцця. У тым ліку аб збалансаванасці плацежнага балансу, далейшай краінавай і таварнай дыверсіфікацыі.

Ураду даручана забяспечыць далейшы эканамічна абгрунтаваны рост заробку ў краіне на аснове стварэння перш за ўсё высокапрадукцыйных працоўных месцаў.

У 2018 годзе павінна быць скарочана міжрэгіянальная дыферэнцыяцыя ва ўзроўні і якасці жыцця насельніцтва. Паскорыцца работа па паляпшэнні эканамічнай сістэмы краіны ў мэтах забеспячэння доўгатэрміновых крыніц эканамічнага росту, стварэння новых прадпрыемстваў і вытворчасцяў, нарошчвання экспартнага патэнцыялу. Як працяг работы па стымуляванні дзелавой і інвестыцыйнай актыўнасці будзе фарміравацца сістэма гарантый для інвестараў.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Пасля заявы КНДР аб гатоўнасці да дыялогу Паўднёвая Карэя прапанавала перамовы

На наступны дзень пасля заявы Пхеньяна аб магчымасці перамоў з Паўднёвай Карэяй Сеул прапанаваў правесці сустрэчу ўжо ў найбліжэйшыя дні. Кансультацыі на высокім узроўні маглі б прайсці 9 студзеня ў вёсцы Пханмунджом, якая знаходзіцца на мяжы дзвюх дзяржаў, заявіў у аўторак, 2 студзеня, паўднёвакарэйскі міністр аб'яднання.

Між тым прэзідэнт Паўднёвай Карэі Мун Чжэ Ін адзначыў, што паляпшэнне адносін паміж краінамі непарыўна звязана з вырашэннем праблемы вакол ядзернай праграмы КНДР. Таму МЗС у Сеуле павінна дэталёва ўзгадняць свае дзеянні «з саюзнікамі і міжнароднай супольнасцю», падкрэсліў ён. Адначасова прэзідэнт даручыў міністэрству аб'яднання і спорту прыняць тэрміновыя меры для забеспячэння ўдзелу паўночнакарэйскай дэлегацыі ў Алімпійскіх гульнях, якія пройдуць у лютым у паўднёвакарэйскім Пхёнчхане. Калі Гульні пройдуць паспяхова ў плане арганізацыі, гэта «будзе садзейнічаць дасягненню міру не толькі на Карэйскім паўвостраве, але таксама ў рэгіёне ў цэлым і ва ўсім свеце», гаворыцца ў заяве прэзідэнцкай адміністрацыі.

У ходзе пратэстаў у Іране загінула больш за 20 чалавек

Колькасць ахвяр масавых пратэстаў у Іране расце. У ноч на 2 студзеня падчас масавых дэманстрацый у краіне загінулі дзевяць чалавек, у тым ліку вартавыя ісламскай рэвалюцыі. Як паведаміла іранская дзяржаўная тэлекампанія IPIБ, член Корпуса вартавых ісламскай рэвалюцыі быў застрэлены ў ноч на аўторак, 2 студзеня, дэманстрантамі ў Неджэфабадзе ў цэнтральнай частцы краіны.

Акрамя таго, загінуў адзін паліцэйскі, адзін выпадковы прахожы і шэсць дэманстрантаў. Такім чынам, агульная колькасць ахвяр перавысіла 20 чалавек. Між тым, паводле афіцыйных звестак, за тры апошнія дні ў іранскай сталіцы былі затрыманы 450 чалавек.

Напярэдадні вечарам вярхоўны прадстаўнік ЕС па пытаннях знешняй палітыкі і палітыкі бяспекі Федэрыка Магерыні заклікала Тэгеран гарантаваць грамадзянам «права на мірныя дэманстрацыі і свабоду выказвання меркавання».

Прэзідэнт Ірана Хасан Раўхані напярэдадні заявіў, што да антыўрадавых дэманстрацый у Іране прывяло ўмяшальніцтва трэціх краін, у першую чаргу Саудаўскай Аравіі. На думку кіраўніка дзяржавы, «ворагі Ісламскай Рэспублікі раззлаваныя поспехамі і прагрэсам іранскай нацыі і далі зарок наклікаць на Іран рэгіянальныя праблемы».

Адначасова ён прызнаў існаванне «недахопаў» у палітычнай сістэме краіны. Было б памылкай сцвярджаць, што пратэсты з'яўляюцца толькі следствам замежнай змовы супраць Ірана, заявіў ён падчас крызіснага пасяджэння меджліса.

Кот сышоў з дому 10 гадоў таму. Але пажары ў Каліфорніі дапамаглі яму вярнуцца

У 2004 годзе амерыканка Джэні Томпсан, якая жыве ў каліфарнійскім горадзе Санта-Роза, узяла да сябе дадому кацяня. Гаспадыня чыпіравала Пілота (так назвалі жывёлу) і купіла ашыйнік, каб гадаванец мог гуляць па вуліцы самастойна. Але аднойчы кот адправіўся на двор і не вярнуўся, піша газета Daily Mail.

І вось праз дзесяць гадоў жанчыне патэлефанавалі і сказалі, што яе гадаванец жывы, праўда, не зусім здаровы. Хтосьці знайшоў небараку, які блукаў сярод папялішчаў пасля каліфарнійскіх лясных пажараў і занёс у зааклініку, дзе ветэрынары па чыпе выйшлі на яго гаспадыню. Джэні прыляцела са штата Каларада, дзе цяпер жыве, каб забраць Пілота назад.

Кот моцна абпаліў лапы і прахадзіў з апёкамі два тыдні. Але ён пазнаў сваю старую гаспадыню. Штодзённыя перавязкі, абязбольвальныя і лекі каштавалі вельмі дорага, таму Джэні запусціла краўдфандынгавую кампанію. Яна хацела сабраць для лячэння ката 3 тысячы долараў, але карыстальнікі ўжо сабралі ўдвая большую суму.

Праз два тыдні Пілот вярнуўся ў сям'ю Томпсанаў, дзе сустрэўся з дачкой Джэні. Ёй было восем гадоў, калі кот пайшоў з дому.

■ Блізкая ўлада

Кіты, якія трымаюць рэгіён

У Гродзенскай вобласці вызначыліся з прыярытэтамі і рыхтуюцца да мадэрнізацыі сяла. Уладзімір КРАЎЦОЎ адказаў на пытанні журналістаў падчас выніковай прэс-канферэнцыі.

Фота БЕЛТА.

Інвестыцыі: ад АЭС да беконнай свініны

Самым значным праектам не толькі рэгіёна, але ўсёй краіны, з'яўляецца будаўніцтва Беларускай АЭС у Астраўцы, адзначыў старшыня Гродзенскага аблвыканкама. Год, які наступіў, у многім тут вызначальны: работы будуць весціся па мантажы, каб падрыхтаваць да пуску ў 2019 годзе першы энергаблок.

Другім па важнасці аб'ектам Уладзімір Краўцоў назваў рэканструкцыю ўчасткаў трасы М-6 «Гродна — Мінск» і да граніцы з Польшчай. Асноўная частка сродкаў, якія выдзеліў Сусветны банк, засвоена. Сёлета работы плануецца завяршыць, каб падрыхтаваць магістраль да II Еўрапейскіх гульняў 2019 года.

Значныя сродкі ўкладваюцца ў флагманы эканомікі — ААТ «Гродна Азот» і Лідскую «Лакафарбу», што дазволіць знізіць сабекошт прадукцыі і павялічыць экспарт. Дарэчы, гэты паказчык у вобласці мае станоўчую дынаміку. У 2018 годзе працягнецца работа па вызначэнні заказчыка і крыніцы фінансавання новага азотнага завода. На яго будаўніцтва патрэбен 1 млрд долараў.

Хуткімі тэмпамі развіваюць свой вытворчы патэнцыял параўнальна новыя прадпрыемствы. Сярод значных праектаў з удзелам замежных інвестыцый можна назваць вытворчасць мяса індычкі і дацкай беконнай свініны, лагістычны цэнтр у пункце пропуску Брузгі, завод медпрэпаратаў у Скідзелі, замежнае прадпрыемства «Кронаспан» у Смаргоні і іншыя.

Аграрны сектар: рэкорды і спадзяванні

Нават у леташні «мокры» сезон на Гродзеншчыне атрымалі высокі, а па некаторых пазіцыях — рэкордны, ураджай. Гэта звязана з высокай тэхналагічнай дысцыплінай, упэўнены Уладзімір Краўцоў. Там, дзе ўсе нормы вытрымліваюцца, і надвор'е не надта ўплывае на вынік. Да 100 ц/га атрымалі збожжа ў СВК «Прагрэс-Верцялішкі», 1000 ц/га цукровых буракоў — у гаспадарцы «Свіслач» Гродзенскага раёна. Атрыманы рэкордны ўраджай рапсу і бульбы. І хоць многія паказчыкі самыя высокія па краіне, у вобласці ёсць патэнцыял, каб павысіць сярэднюю ўраджайнасць у паўтара раза, паведаміў кіраўнік рэгіёна.

Гэта датычыцца і жывёлагадоўлі. На Гродзеншчыне распрацавана праграма па мадэрнізацыі комплексаў і вываду з абароту старых, нерэнтабельных фермаў. Робіцца акцэнт на птушкагадоўлю. Гэтыя меры дазволілі значна знізіць колькасць стратных гаспадарак і вырашыць праблемы з выплатай зарплаты. Каб рухацца ў гэтым кірунку, патрэбны больш радыкальныя меры, лічыць гродзенскі губернатар. Ёсць спадзяванні, што ў гэтым дапаможа ўказ кіраўніка дзяржавы па мадэрнізацыі сяла, дзе будуць прапісаны і механізмы рэарганізацыі стратных гаспадарак.

Навука: эфект для эканомікі

Свет імкліва рухаецца наперад, і мы не павінны адставаць, сказаў журналістам Уладзімір Краўцоў. Важная роля ў гэтым належыць навуцы. На Гродзеншчыне робяць акцэнт на ўніверсітэцкую і прыкладную навуку. У даследаваннях задзейнічана больш за 300 чалавек, асноўнай крыніцай фінансавання з'яўляецца бюджэт.

Многія праекты накіраваны на распрацоўку новых прамысловых тэхналогій. Такім чынам з'явілася вытворчасць па вырошчванні нелінейна-аптычных крышталяў на заводзе «Оптык», занальны інстытут раслінаводства рэалізуе праект па тэхналогіі вырошчвання бульбы. Цікавую распрацоўку ўкаранілі навукоўцы аграрнага ўніверсітэта ў ДНК-лабараторыі. Пакуль гэта адзіны ў краіне профіль па геномным аналізе жывёл, які акрэдытаваны ў краінах ЕС. Праект прыносіць фінансавую аддачу.

Каля паловы аб'ёму экспарту камп'ютарных паслуг прыходзіцца на рэзідэнтаў рэгіянальнага Парка высокіх тэхналогій, філіял якога створаны ў Гродне. Яшчэ адзін парк, але ўжо тэхналагічны, павінен садзейнічаць развіццю прадпрымальніцтва ў навуковай, інавацыйнай сферы. Бізнес-інкубатар будзе аказваць падтрымку маладым вучоным як у распрацоўцы новых тэхналогій, так і ў іх рэалізацыі. У 2018 годзе Парк атрымае свой корпус, паабяцаў Уладзімір Краўцоў.

Рэаліі і планы сацыялкі

Бюджэт рэгіёна захоўвае сацыяльную накіраванасць. Больш за 70% расходаў прыпадае на гэтую сферу. Асобная ўвага ўдзяляецца мадэрнізацыі школ і будаўніцтву дзіцячых садкоў. Яшчэ 20 гадоў таму дашкольныя ўстановы зачыняліся з-за нізкай загрузкі; цяпер сітуацыя змянілася. Забудова новых мікрараёнаў патрабуе інфраструктуры. І яна ствараецца, зазначыў Уладзімір Краўцоў. У 2017 годзе здадзена амбулаторыя ў Гальшанах, паліклініка на 650 наведванняў у Гродне, будуецца бальніца ў Астраўцы. Пакуль не вырашылася пытанне па анкацэнтры — ідзе пошук крыніц фінансавання.

Павінны завяршыць будаўніцтва абласной філармоніі. Прыгожы будынак некалькі гадоў прастойвае з-за недахопу сродкаў. Уладзімір Краўцоў паабяцаў, што ў гэтым годзе філармонію нарэшце адкрыюць.

Сёлета ў вобласці будзе звернута сур'ёзная ўвага на якасць вады. Як вядома, кіраўнік дзяржавы паставіў задачу вырашыць гэту праблему да 2025 года. У Гродзенскай вобласці каля 120 аграгарадкоў маюць патрэбу ў якаснай вадзе. Па словах губернатара, у 2018-м вобласць выдзеліць 1 млн рублёў на будаўніцтва 10 станцый абезжалезвання, а з 2019 года павінна запрацаваць рэспубліканская праграма «Чыстая вада». Гэта значыць, што справа па забеспячэнні якаснай вадой пойдзе хутчэй.

Маргарыта УШКЕВІЧ. *margo@zviazda.by*

■ Эксклюзіў

НАВАГОДНЯЯ НОЧ З МІЛІЦЫЯЙ

Як наш карэспандэнт у Віцебску працаваў з 31 снежня на 1 студзеня разам з ахоўнікамі правапарадку

На «дзяжурства» — разам з аператыўна-дзяжурнай службай УУС — заступіў у 23.30. А трэцяй гадзіне ўжо 2018 года разам з супрацоўнікамі ДАІ ахоўваў парадак на вуліцах абласнога цэнтра. Адразу можна прызнацца — сумна не было!

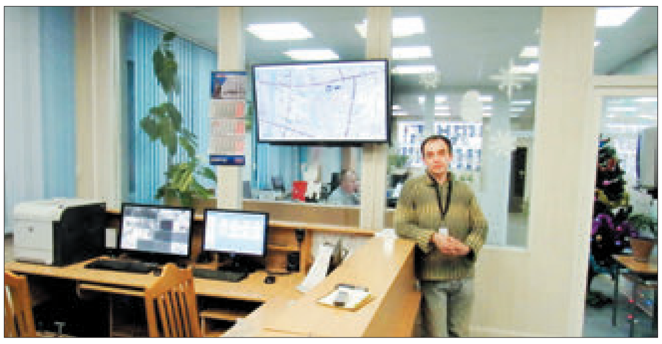

ДАПАМОГ... ДЗЕДУ МАРОЗУ!

Пішу гэтыя радкі а сёмай гадзіне раніцы. Дарэчы, падобным чынам сустрэў і 2017 год: навагоднюю ноч правёў, дзяжурачы з АМАПам. Сёлета вырашыў расказаць пра іншыя службы аховы нашых правоў на спакойнае жыццё. Такім чынам, складваецца «звяздоўская» традыцыя, нараджаецца новае журналісцкае хобі.

Вось і гэтым разам, калі амаль усе знаёмыя сядзелі за сталамі ва ўтульных кватэрах, чакаючы святочнага звароту кіраўніка дзяржавы, я накіроўваўся на праспект Фрунзэ. Там знаходзіцца будынак УУС Віцебскага аблвыканкама.

Да гэтага чатыры разы паглядзеў любімы ўсімі фільм «Іронія лёсу, або з лёгкай парай».

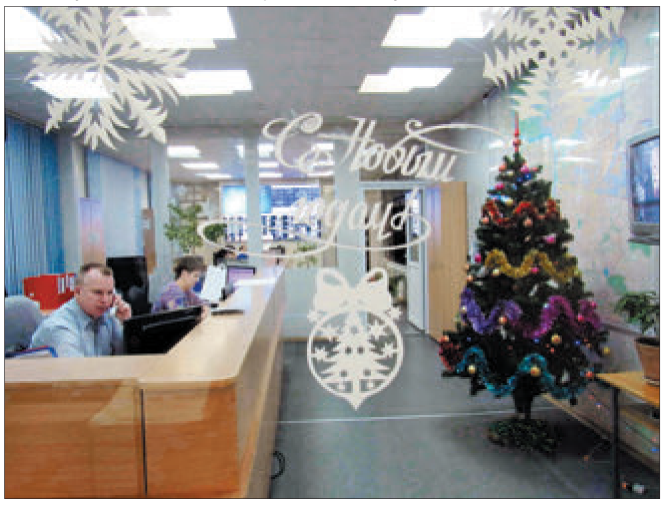

Па адным з кабельных каналаў яго зноў і зноў паўтаралі. Пакуль глядзеў кіно, з'еў салату «Алівье», але ні грама не выпіў спіртнога.

Па дарозе вырашыў зайсці да добрых людзей, каб уручыць ім сімвалічныя падарункі. І вось тут сустрэў Дзеда Мароза, якому спатрэбілася мая дапамога. Галоўны казачны персанаж стаяў каля дзвярэй пад'езда і не мог патрапіць унутр, дзе яго вельмі чакалі. Я націснуў «мае кнопкі», і адразу адбыўся звычайны цуд. Дзядуля радаваўся, як дзіця, быццам я Дзед Мароз, а не ён.

І З ПРАСПЕКТА БУДАЎНІКОЎ

Дзверы будынка УУС былі зачынены. Але дзяжурнага папярэдзілі, што прыйдзе журналіст. Убачыўшы пасведчанне праз шкло, міліцыянер адразу адчыніў і выклікаў афіцэра, які павінен курыраваць маю работу.

Старшы аператыўны дзяжурны УУС Віцебскага аблвыканкама, падпалкоўнік міліцыі Андрэй ШАСТОЎ заўважыў, што раней журналісты ў навагоднюю ноч у цэнтры кіравання ўсімі сіламі міліцыі не прысутнічалі. Растлумачыў, што тут па тэлефоне 102 прымаюцца званкі з Віцебска. Адпаведныя падраздзяленні ёсць у Полацку, Наваполацку, Оршы. Жыхары глыбінкі, калі тэлефануюць у міліцыю, трапляюць у РАУС. Час прыезду міліцыі залежыць ад таго, наколькі сур'ёзная ў крымінагенным плане інфармацыя атрымана. У буйных населеных пунктах — у мінімальна кароткія тэрміны. Зразумела, каб дабрацца ў аддаленую вёску, спатрэбіцца больш часу. Але ў любым выпадку робіцца неабходная каардынацыя дзеянняў. Па выкліках выязджаюць прадстаўнікі розных міліцэйскіх служаў: патрульна-пастаявая, «Ахова», АМАП, ДАІ...

Тэлефоны не змаўкалі. Апошні званок у 2017 годзе раздаўся хвілін за шэсць да поўначы. Самага першага ў 2018-м прыйшлося чакаць нядоўга пасля 00.00.

Аператарам трэба мець вытрымку, разумець людзей, якія нярэдка, мякка кажучы, не зусім цвярозыя, або супакоіць абуранага чалавека і спытаць усю неабходную інфармацыю. А яшчэ трэба за хвіліны прымаць рашэнні. Таму аператарамі працуюць тыя, хто мае значны вопыт службы ў міліцыі...

Падчас майго знаходжання ў аператыўна-дзяжурнай службе жыхар сталіцы паведаміў, што адпачывае ў санаторыі недалёка ад Віцебска. Завяраў, што яго пабілі. Але хто, успомніць не можа.

Жанчына скардзілася, што дачку тэрарызуе яе малады чалавек: прысылае sms-паведамленні з пагрозамі. Яшчэ адна заявіла, што сын, які з ёй не жыве, ломіцца ў кватэру. Падобны званок з іншай шматпавярхоўкі: мужчына, які зараз знаходзіцца паміж сёмым і восьмым паверхамі, хацеў стаць няпрошаным госцем.

З праспекта Будаўнікоў дама патэлефанавала і сказала, што яе пабіў брат. Дарэчы, не мог не запытаць: ці былі калісьці паведамленні, якія нагадвалі б сюжэт фільма «Іронія лёсу...» У Віцебску няма 3-й вуліцы Будаўнікоў, але ёсць аднайменны праспект. Высветлілася, што аднойчы мужчына паведаміў, што ў яго кватэры незнаёмка. Аказваецца, не пазнаў жанчыну.

Сярод іншых былі паведамленні пра разбітае з-за крыўды шкло ў інтэрнаце. Але мяне больш уразіла інфармацыя пра высвятленне адносін паміж былым і цяперашнім мужчынамі адной жанчыны.

У памяшканні, дзе б'ецца пульс міліцыі Віцебска, вісіць шмат манітораў. На іх выявы, якія здымаюць вулічныя відэакамеры. Іх у горадзе сотні. Аператар лёгка можа павялічыць карцінку, павярнуць камеру.

Штодня прымаюць да 250 званкоў. Пацярпелыя таксама могуць прыйсці ў аддзяленне міліцыі, звярнуцца па дапамогу да патруля.

Навагодняя ноч адрознівалася, бадай, толькі часам актыўнасці. Штогод колькасць навагодніх зваротаў розная. У гэту ноч у міліцыю патэлефанавала амаль паўсотні грамадзян. Пераважная большасць зваротаў — вынік сварак паміж нецвярозымі сваякамі, суседзямі і знаёмымі.

У першыя гадзіны новага года стала вядома і аб пацярпелых ад піратэхнікі. Чатыры чалавекі з рознымі выбуховымі траўмамі звярнуліся па дапамогу да медыкаў. Мацней за ўсіх пацярпеў грамадзянін, у якога апёк твару і пашкоджанне вока. Гэта — вынік таго, што ў руках выбухнула петарда.

«ДВА ДРЫНЬК ШАМПАНЬ»

Каля дзвюх гадзін ночы да УУС пад'ехала машына ДАІ. Пазнаёміліся. Маімі калегамі гэтым разам сталі: **старшы інспектар батальёна дарожна-патрульнай службы, маёр Барыс ЯГОЎДЗІК, інспектар дарожна-патрульнай службы, лейтэнант міліцыі Кірыл ІВАНОЎ.**

Для апошняга гэтая навагодняя ноч была першай на службе, бо Кірыл Іваноў нядаўна ў міліцыі. А маёр, яго настаўнік, на варце закона ўжо каля 12 гадоў. І восем разоў — на Новы год. Прыпомніў кур'ёзны навагодні выпадак — пра італьянца. Адбылося гэта некалькі гадоў таму. Іншаземец папаўся на тым, што нецвярозы кіраваў аўто з італьянскімі нумарамі. Затрымалі, калі толькі днець пачало. Але ж як дапытаць, не ведаючы італьянскай мовы? Прывезлі ва УУС. Супрацоўнік па-англійску задаваў пытанні. Але затрыманы гэтую мову дрэнна ведаў.

— Дык уявіце сабе, знайшлі мы перакладчыка, настаўніка. Ён, дарэчы, сціпла адзначыў свята: шмат не піў. Таму паставіўся да нашай просьбы з вялікай адказнасцю. Падчас гутаркі высветлілася, што італьянец прыехаў да знаёмых. Вырашылі яны дадаць спіртнога. Паказалі, дзе можна купіць, а тады на праспекце Будаўнікоў працавала начная крама. Напэўна, госць не зразумеў слова «пайсці» і паехаў. Падчас знаходжання ва УУС патрабаваў пасла... А наконт таго, што ён падшафэ, адказваў: «Два дрыньк шампань». Але медыкі былі іншага меркавання пра колькасць выпітага. З-за цяжкасцяў перакладу ўсе неабходныя паперы запоўнілі ажно а сёмай гадзіне вечара.

ВЫПІЎ — І ЗА РУЛЬ

Тым часам па рацыі паведамілі, што на Маскоўскім праспекце вадзіцель ехаў па сустрэчнай паласе. Затрымалі парушальніка аператыўна: іншы экіпаж ДАІ прывёз яго ў наркалагічны пункт, каб вызначыць ступень ап'янення. Там жа складаюць пратаколы.

У затрыманага вызначылі больш за 0,5 праміле алкаголю. Гэта параўнальна няшмат, але ўсё роўна кіраваць аўто ў такім стане нельга. Ды і выглядаў ён на ўсе 1,5. Мужчына 1950 года нараджэння не адразу прызнаўся, што выпіў бутэльку віна. Яна — пустая — ляжала ў салоне яго аўто. Высветлілася, што прыехаў аж з Браслаўскага раёна да дачкі. Прывёз мяса і бульбы. Пры аглядзе «колаў» прадукты былі знойдзены. Супрацоўнікі ДАІ ўсе рэчы апісалі, каб потым гаспадар або яго сваякі маглі іх забраць. Машыну адагналі на штрафную стаянку. Нецвярозага, як і паабяцаў афіцэр, адвезлі да дачкі.

За такое парушэнне прадугледжаны штраф ад 50 да 100 базавых велічынь. Плюс пазбаўленне права кіраваць транспартам на тры гады. Бадай што невялікая цана за нечае захаванае жыццё на дарозе.

Вось так журналіст «Звязды» на свае вочы ўбачыў, чаго каштуе спакойная ноч у вялікім горадзе, калі ўся краіна святкуе.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. *pukshanski@zviazda.by*

P.S. *Рэдакцыя дзякуе* ***афіцыйнаму прадстаўніку УУС Віцебскага аблвыканкама, падпалкоўніку міліцыі Вользе ШКУРАТАВАЙ і начальніку аддзялення агітацыі і прапаганды ДАІ УУС Віцебскага аблвыканкама, падпалкоўніку міліцыі Аляксандру КАЗЮЧЫЦУ*** *за дапамогу ў падрыхтоўцы рэпартажу*

■ Армія

НАДЗЕЙНАЯ МОЦ

Элітнае падраздзяленне Узброеных Сіл — 5-я асобная брыгада спецыяльнага прызначэння — святкуе 55-годдзе з дня ўтварэння.

Вайсковая часць, якая з'яўляецца эпіцэнтрам беларускага спецназа, была створана акурат на свята — 1 студзеня 1963 года. Баявая падрыхтоўка ваеннаслужачых пачалася тут з першых дзён. Літаральна за некалькі месяцаў падраздзяленне было гатова да баявых дзеянняў у любых умовах абстаноўкі.

Высокае баявое майстэрства воіны-разведчыкі паказалі падчас падзей у Афганістане. За асабістую мужнасць больш як 700 чалавек былі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі, а лейтэнанту Мікалаю Кузняцову прысвоілі званне Героя Савецкага Саюза. Пасмяротна...

Сёння ваеннаслужачыя часці працягваюць традыцыі сваіх папярэднікаў, удасканальваюць палявую вывучку і баявое майстэрства. Не выпадкова сучасны стан і вынікі паўсядзённай дзейнасці вылучаюць часць як найбольш баяздольнае вайсковае фарміраванне Узброеных Сіл нашай краіны.

Фота Дзяніса МАЛЫШЫЦА.

— Галоўным мерапрыемствам года стала сумеснае стратэгічнае вучэнне ўзброеных сіл Беларусі і Расіі «Захад-2017», падчас якога асабовы склад годна выканаў пастаўленыя задачы, — адзначыў **начальнік Генеральнага штаба Узброеных Сіл — першы намеснік міністра абароны Беларусі генерал-маёр Алег БЕЛАКОНЕЎ.** — Навучальны год, які ўжо пачаўся, таксама будзе насычаны мерапрыемствамі баявой падрыхтоўкі. Упэўнены, што стабільнасць, мір і бяспека ў нашай краіне будуць надзейна абаронены і надалей. Для гэтага ў нас ёсць усё неабходнае: моцная і стабільная ўлада, Узброеныя Сілы нашай дзяржавы, у тым ліку сілы спецыяльных аперацый, ядром якіх з'яўляецца праслаўленая воінская часць.

Вераніка КАНЮТА. *kanyuta@zviazda.by*

■ Факт

Аляксандра і яшчэ 9 немаўлят

Менавіта столькі дзетак паявілася ў Магілёве ў апошнія хвіліны 2017-га і першы дзень новага 2018 года.

Маленькую Аляксандру прымалі ў Магілёўскай бальніцы № 1 пад бой курантаў — 31 снежня ў 23.55. Яе маці, Алена Панасовіч, прызналася, што, калі паведаміла па тэлефоне гэтую прыемную навіну мужу, ён не адразу змог паверыць у такое супадзенне. Прыдумваць імя дачцэ не прыйшлося, бацькі ўжо чакалі яе прыходу і загадзя вызначыліся. Дома Аляксандру чакае таксама старэйшы брат — 9-гадовы Арцём. Наогул святочная ночка ў «першай» бальніцы была напружаная. У 01.10 у рэанімацыі нарадзіўся першы ў гэтым годзе жыхар Магілёўшчыны — з Крычаўскага раёна — вагой усяго 2,02 кілаграма, ростам 45 сантыметраў. Потым у гэтым жа аддзяленні нарадзілася дзяўчынка. Плюс дзве прыгажуні з'явіліся на свет у звычайным аддзяленні. «Усе чацвёра адчуваюць сябе добра», — запэўнілі спецыялісты. Дарэчы, у бальніцы № 1 штомесячна на свет з'яўляюцца па 260—280 малых.

Яшчэ пяць нованароджаных — двух хлопчыкаў і трох дзяўчынак — прымалі ў двух радзільных аддзяленнях Магілёўскай гарадской бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі. Узначаліла спіс дзяўчынка, якая нарадзілася ў 01.15.

Нэлі ЗІГУЛЯ. *zigulya@zviazda.by*

Ёлачка, гары?

Дзве ёлкі вышынёй па 15 метраў кожная дашчэнту згарэлі ў Гомелі. Агонь знішчыў іх пластыкавыя пакрыцці і ілюмінацыю па ўсёй плошчы.

У навагоднюю ноч а другой гадзіне ратавальнікі выехалі на тушэнне штучнай ёлкі, усталяванай каля тралейбуснага парка. Другое ўзгаранне адбылося каля трох гадзін. Палала штучнае дрэва, устаноўленае насупраць абласной бібліятэкі на плошчы Перамогі. У абодвух выпадках ад навагодніх дрэў засталіся толькі аплаўленыя металічныя каркасы.

Узгаранне было тэрмінова ліквідавана. Людзі пры гэтым не пацярпелі. Цяпер вядзецца расследаванне і спецыялісты высвятляюць прычыны. У Гомельскім абласным упраўленні МНС паведамілі, што разглядаецца некалькі версій — ад няспраўнасці электраабсталявання да неасцярожнага абыходжання з піратэхнікай. Дарэчы, ёлкі, усталяваныя ў горадзе, былі правераны на адпаведнасць нормам электрабяспекі, забяспечана сістэма аховы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. *iost@zviazda.by*

ПОДЗВІГІ БЕЗ ТЭРМІНУ ДАЎНАСЦІ

Адразу тры ўзнагароды знайшлі сваіх герояў у Бабруйску

Свайго бацьку Ніна Тоўсцік не памятае. Калі ён пайшоў на фронт, ёй было ўсяго некалькі месяцаў. Юрыю Худзякову ж пашчасціла пачуць пра Вялікую Айчынную з першых вуснаў. Ён і сёння ўспамінае, як гуляў з бацькавымі ўзнагародамі. З усімі, акрамя адной: франтавік пайшоў з жыцця, так і не даведаўшыся, што на яго парадным кіцелі не хапае медаля «За адвагу»...

За бацькавым медалём Юрый ХУДЗЯКОЎ *(у цэнтры)* прыехаў разам са сваёй вялікай сям'ёй.

ЯШЧЭ АДЗІН НАПАМІН

Найбольш ганаровай салдацкай узнагароды, якую ўручалі выключна за асабістую мужнасць, быў удастоены і чырвонаармеец Павел Петухоў. Летам 1943 года падчас аперацыі на Арлоўска-Курскім напрамку бацька Ніны Тоўсцік быў пешым сувязным: перадаваў загады камандавання, трымаў сувязь паміж падраздзяленнямі. Калі немцы пайшлі ў наступленне, узяў ручны кулямёт і стаў адстрэльвацца. Менавіта за гэты бой радавы 356-га стралковага палка 5-й стралковай дывізіі і атрымаў медаль «За адвагу». Пасмяротна...

— Пра тое, што дзядуля быў удастоены такой высокай салдацкай узнагароды, наша сям'я даведалася не так даўно, і ўсё дзякуючы інтэрнэту, — расказвае ўнучка героя Святлана. — Адпаведныя дакументы знайшлі ў абагульненым электронным банку даных «Мемарыял».

Не прайшло і некалькі месяцаў, як у ваенным камісарыяце Бабруйска, Бабруйскага, Глускага і Кіраўскага раёнаў нашчадкі чырвонаармейца атрымалі пасведчанне аб узнагароджванні. Сам медаль уручаецца выключна яго кавалеру — такія правілы сённяшняга часу.

Дачка Паўла Петухова не хавае слёз — у іх сям'і з'явіўся яшчэ адзін напамін пра бацьку. Разам з пахавальнай і адзіным фотаздымкам ён зойме годнае месца. А вось куды дзеўся апошні бацькаў ліст, родныя ўдзельніка вайны нават уявіць не могуць.

Калі б не сучасныя тэхналогіі, нашчадкі чырвонаармейца Паўла ПЕТУХОВА наўрад ці даведаліся б пра яго подзвіг.

— Мне было 12—13 гадоў, як я яго чытала, — успамінае Ніна Тоўсцік. — Бацька пісаў незадоўга да гібелі. Я добра запомніла, што пісаліся гэтыя радкі ў лесе, на пні, акурат за дзень да таго самага, апошняга бою. Казаў, што калі застанецца жывы, то чакайце пісьма. Калі не дачакаемся, то значыць яго няма ў жывых. Неўзабаве прыйшла сумная вестка...

Вядома, што спачывае чырвонаармеец у агульнай магіле ў сяле Вяжа Арлоўскай вобласці, куды ў 1946 годзе былі перапахаваны. Цяпер там прыгожы мемарыяльны комплекс, дзе ўвекавечана імя кожнага, хто знайшоў апошні прытулак непадалёк ад гэтага месца.

УЗНАГАРОДУ ЗНАЙШОЎ ПРАЎНУК

За бацькавым медалём Юрый Худзякоў прыехаў разам са сваёй вялікай сям'ёй.

— Узнагарода знайшла свайго героя больш як праз 70 гадоў пасля здзяйснення ім подзвігу, — удакладняе сын франтавіка. — Тое, што ён своечасова не атрымаў медаль «За адвагу», хутчэй за ўсё звязана з тым, што ў адным з баёў бацька быў цяжка паранены і восем месяцаў праляжаў у шпіталі.

Капітан запасу Панцеляймон Худзякоў так і дажываў свой век, не ведаючы, што, акрамя ордэнаў Чырвонай Зоркі, Айчыннай вайны I і II ступеняў, медаля «За перамогу над Германіяй», мае і найбольш ганаровую франтавую ўзнагароду. Відаць, так і засталося б гэта таямніцай, калі б не цікаўнасць праўнука ветэрана.

Арцём Жаўлакоў, які даўно захоплены ваеннай гісторыяй сваёй сям'і, адшукаў няўручаны медаль таксама на адным з сайтаў Міністэрства абароны Расійскай Федэрацыі «Подзвіг народа». Вось скупыя радкі інтэрнэту, якія апісваюць подзвіг прадзеда: «Раніцай 12 сакавіка 1945 года быў атрыманы загад адправіць адзін узвод на левы фланг на адлегласці да аднаго кіламетра з задачай асядлаць дарогу, якая вядзе ў тыл немцаў. Пры выкананні задач капітан Худзякоў быў цяжка паранены...»

Гэта было не першае раненне Панцеляймона Худзякова. Прызваны на фронт у жніўні 1941 года, ён змагаўся з ворагам да самай Перамогі. Пасля вайны быў накіраваны ў Бабруйск памочнікам каменданта горада, а калі дэмабілізаваўся, да апошніх дзён патомны земляроб займаўся сельскай гаспадаркай.

ГЕРОЙ МІРНАГА ЧАСУ

У той дзень у ваенкамаце Бабруйска, Бабруйскага, Глускага і Кіраўскага раёнаў уручылі ўзнагароду і асабіста герою. Праўда, свой подзвіг былы афіцэр Анатоль Курнавенкаў здзейсніў ужо ў мірны час.

У далёкім 1963-м ён яшчэ быў выхаванцам Калінінскага суворaўскага ваеннага вучылішча. У той выхадны сонечны красавіцкі дзень недалёка ад набярэжнай Волгі ён гуляў са сваімі таварышамі ў футбол, як раптам пачуў крыкі аб дапамозе. Убачыўшы сярод крыг хлопчыка, які тоне, юны Толя, нават не задумаўшыся, скокнуў у лядзяную ваду. Моцная плынь несла пяцігадовага Жэню Міхайлава далей ад берага, але суворавец не здаваўся і ўсё-такі выцягнуў дзіця з вады. Праўда, хлопчык быў ужо без прытомнасці. Аказаўшы першую дапамогу, Анатоль не разгубіўся і даставіў дзіця ў санчасць вучылішча. Там жыццю Жэні больш нічога не пагражала. За праяўленую мужнасць суворaўцу аб'явілі падзяку і ўзнагародзілі памятным падарункам — наручным гадзіннікам у залачоным корпусе.

— Не баяліся, што і вас зацягне моцнай плынню? — цікаўлюся ў выратавальніка.

— Тады я пра гэта не думаў, — прызнаецца мой суразмоўца. Адзінае, аб чым ён шкадуе, што не абмяняўся з тым хлопчыкам кантактамі: хацеў бы даведацца, як склаўся яго лёс.

Гэта не адзіны выпадак, калі Анатолю Курнавенкаву даводзілася ратаваць чалавеку жыццё. Маёр у адстаўцы ўдзельнічаў у ліквідацыі наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Якой колькасці людзей ён падарыў шанц на жыццё, ужо і не ўспомніць. Праз шмат гадоў пасля атамнай катастрофы былому вайскоўцу ўручылі медаль «За выратаванне тых, што гінулі».

Вераніка КАНЮТА.
kanyuta@zviazda.by
г. Бабруйск.

ЗЯМЛЯ НАРКЕВІЧА-ЁДКІ

У беларусаў ёсць свой прафесар электраграфіі і магнетызму

Шмат якім планетам дало чалавецтва імя сваіх слынных сыноў. Але ў гонар каго назвалі б людзі ўласную блакітную планету Зямля?

Верагодна, гэта імя мы склалі б з мноства імёнаў тых, хто на працягу развіцця нашай цывілізацыі пакінуў прыкметны след у навуцы, мастацтве, адукацыі і асветніцтве... Можна доўга пералічваць прозвішчы зорак розных кірункаў дзейнасці, але ў сузор'ях сусветных славутасцяў заўжды застанецца імя нашага земляка Якуба Наркевіча-Ёдкі.

Метадыст Н. ОБУХАВА і доктар навук М. ПАКЛОНСКІ перадаюць у падарунак школе тамы Энцыклапедыі для школьнікаў і студэнтаў (на здымку справа — дырэктар школы Алена ІАРГАЧОВА).

ГІСТАРЫЧНАЯ ДАВЕДКА

Якуб Наркевіч-Ёдка нарадзіўся 8 студзеня 1848 года ў маёнтку Турын Ігуменскага павета (у наш час — Пухавіцкі раён Мінскай вобласці). Пасля вучобы ў Мінскай губернскай класічнай гімназіі займаўся на медыцынскім факультэце Парыжскага ўніверсітэта. Прымаў удзел у дзейнасці многіх навуковых таварыстваў, пасяджэннях Парыжскай акадэміі навук. Пашыраў медыцынскія веды ў найлепшых клініках Рыма і Фларэнцыі. Ва ўзросце 23 гадоў малады вучоны вярнуўся на радзіму, дзе пачаў актыўна займацца даследаваннямі ў галіне фізікі, метэаралогіі, медыцыны, псіхалогіі, сельскай гаспадаркі.

У 80-х гадах XIX стагоддзя ў маёнтку Атонава Якуб Наркевіч-Ёдка стварае ўнікальную метэастанцыю, якая праз кароткі час становіцца адной з самых вялікіх на захадзе Расійскай імперыі. Ён вынаходзіць прыборы, у тым ліку ўнікальныя прыстасаванні для вызначэння хуткасці руху аблокаў, вільготнасці глебы на глыбіні да трох метраў. Шукае спосабы знізіць шкоду ад навальніцы і граду. Яго прыбор для рэгістрацыі навальнічнага разраду адчуваў атмасферную з'яву на адлегласці да 100 кіламетраў. Сенсацыйнымі сталі яго доследы ўплыву электрычнасці на рост раслін.

Пра такія цікавыя факты навуковай дзейнасці беларускага вучонага, вынаходніка, даследчыка можна было даведацца на канферэнцыі, прысвечанай яго 170-годдзю ў сценах Уздзенскай сярэдняй школы імя Кандрата Крапівы. Выбар месца, куды прыехалі ўдзельнікі канферэнцыі, не выпадковы: недалёка ад горада знаходзіўся маёнтак вядомага вучонага. Да сустрэчы з гасцямі школьныя краязнаўцы падрыхтавалі даклады, тут жа размясцілася выстаўка архіўных дакументальных фотаздымкаў, яшчэ адна экспазіцыя знаёміла з творамі жывапісу.

Пра навуковую спадчыну Наркевіча-Ёдкі паведаміў таксама **доктар медыцынскіх навук, прафесар Уладзімір РАСТОЎЦАЎ.** Сучасная медыцына ўлічвае даўнія доследы па выкарыстанні электрамагнітнага выпраменьвання газаразраднай плазмы для вызначэння фізіялагічнага стану арганізма.

Аднаўляецца старажытная сядзіба.

ГІСТАРЫЧНАЯ ДАВЕДКА

У калекцыі прынца А. Ольдэнбургскага захоўвалася найбольшая колькасць электраграфічных здымкаў, зробленых Наркевічам-Ёдкам (напрыклад, электраразрад вакол рукі чалавека). Такія ўнікальныя здымкі ўпрыгожвалі залы музеяў многіх краін Еўропы, былі надрукаваныя ў тагачасных перыядычных выданнях XIX стагоддзя. Метад электраграфіі сёння выкарыстоўваюць медыкі, каб вызначыць дыягназ захворванняў.

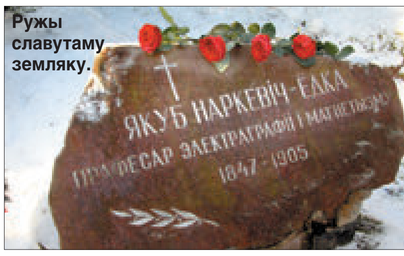

Ружы славутаму земляку.

Ішла размова на канферэнцыі і пра тое, як найбольш поўна перадаць нашчадкам гісторыка-культурную спадчыну сусветна вядомага земляка-навукоўца. Прэзентавалі аматарскія фільмы, расказвалі пра сумесную працу вучняў Мінскага дзяржаўнага абласнога ліцэя з археолагамі НАН Беларусі на месцы былой сядзібы. Уразілі слухачоў выступленні вучняў Уздзенскай школы імя Кандрата Крапівы: адным з аб'ектаў іх краязнаўчых пошукаў стаў фотапартрэт Якуба Наркевіча-Ёдкі (школьнікі дэталёва разглядзелі ўзнагароды на мундзіры вучонага і ўдакладнілі іх назвы, статус). Своеасаблівую справаздачу перад аўдыторыяй трымаў **выдавец, краязнавец Аляксандр НІКІТКА.** Ён прадэманстраваў маляўнічыя календары з краявідамі Уздзеншчыны, падзяліўся планамі аднаўлення сядзібы славутага навукоўца. Прагучала ў зале і агульная прапанова ўдзельнікаў юбілейнай канферэнцыі: надаць імя Якуба Наркевіча-Ёдкі адной са школ райцэнтра.

ГІСТАРЫЧНЫ ЖАРТ

Вядомы рускі хімік Д. Мендзялееў меў сяброўскія стасункі з Я. Наркевічам-Ёдкам. Аднойчы ён заўважыў пра светла-шэры, які адліваўся срэбрам, дах маёнтка беларускага калегі.

— Відаць, пан Якуб вельмі заможны, калі здолеў пакрыць дах пасярэбраным матэрыялам?

— Не, — адказаў гаспадар, — гэта не срэбра, а наша беларуская асіна. Выдатны матэрыял для дахаў. Да таго ж з часам пад сонейкам становіцца бялёсым, падобным на срэбра. Рэкамендую!

Перад заходам сонца ўдзельнікі канферэнцыі пераехалі з утульнай школьнай залы на поле блізь былога маёнтка Наркевіча-Ёдкі. Вершаліны сосен серабрыліся, нібы дах той сядзібы далёкага стагоддзя. Адсюль прайшлі да сямейных пахаванняў Наркевічаў-Ёдкаў, з павагаю паклалі кветкі на камяні з высечанымі імёнамі славутага роду. А потым зноў спыніліся каля белай брамы былога маёнтка. Думалася пра тое, што ў новым годзе аднаўленне старых пабудоў прадоўжыцца і, неўзабаве, як гэта планавалася, тут расчыняць дзверы адукацыйны цэнтр з фізічнай і метэалабараторыямі, інтэрактыўны музей навукі, выставачная зала. Сама сядзіба стане значна больш прыкметнай на карце турыстычных маршрутаў па гістарычных мясцінах Беларусі.

Яўген ПЯСЕЦКІ. *pyasecki@zviazda.by*
Фота аўтара.

■ Легенда спорту

«ЖЫЦЦЁ ІДЗЕ»

Прызёр Алімпійскіх гульняў Сяргей НОВІКАЎ пра завяршэнне кар'еры, дзіцячы спорт і сучасны біятлон

18 лютага 2010 года назаўжды застанецца ў гісторыі айчыннага біятлона: у індывідуальнай гонцы на Алімпіядзе ў Ванкуверы Сяргей Новікаў сенсацыйна выйграў «серабро», падзяліўшы другое месца не з кім-небудзь, а з самім каралём біятлона — Оле-Эйнарам Бьёрндаленам. Пасля яго поспехаў на Гульнях у нашай мужчынскай зборнай яшчэ не было. Сам Сяргей «адбегаў» яшчэ адзін алімпійскі цыкл, выступіў у Сочы-2014 і развітаўся з біятлонам, але не са спортам. Сёння Новікаў узначальвае спартыўны клуб Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі «Спартак», у яго падначаленні — 14 спартыўных школ — чатыры ў Бабруйску і дзесяць у Магілёве.

— Набіраем, трэніруем і перадаём дзяцей у вышэйшае звяно па 20 відах спорту. На жаль, у прафсаюзных школах у Магілёве цяпер няма біятлона, ёсць толькі лыжныя гонкі.

— Думалі, што пасля таго, як пакінеце вялікі спорт, будзеце працаваць з дзецьмі?

— Не, але заўсёды хацеў застацца ў спорце і займацца карыснай справай. Лічу, што зараз у мяне гэта атрымліваецца. Будучы дзеючым спартсменам, не задумваешся аб дзіцячым спорце, пра тое колькі высілкаў прыкладаецца рознымі спецыялістамі для таго, каб вырасціць паўнавартаснага атлета. Гэта не толькі праца трэнера, але і бухгалтэрыя, усе арганізацыйныя пытанні, звязаныя з трэніровачным працэсам.

Калі параўноўваць цяперашні момант з тым часам, калі спортам пачынаў займацца я, вядома, шмат што змянілася. Цяпер набіраць дзяцей нашмат складаней, многія з фізічнымі адхіленнямі, іх не прапускае дыспансер. Ды і адарваць дзіця ад камп'ютара або планшэта не лёгка. У мой час усе ведалі, што на ўсе Чавусы, дзе я нарадзіўся, ёсць адно аддзяленне біятлона, і ўсе стараліся трапіць туды.

Цяпер, наогул, па асобных відах спорту цяжка набраць дзяцей, напрыклад, акадэмічнае веславанне: зразумела, што база знаходзіцца не ў цэнтры горада. Або лыжныя гонкі — спартыўная школа таксама на ўскраіне, не ўсе бацькі захочуць вазіць туды, а дзіця само ездзіць праз увесь горад. А самыя папулярныя сёння, па маіх назіраннях, — усе віды адзінаборстваў, бокс і футбол, вядома.

— Многія цяпер кажуць аб праблемах з дзіцячымі трэнерамі...

— Яна ёсць. У нас шмат узроставых спецыялістаў, а маладых складана прыцягнуць і ўтрымаць у школах, ды каб яны яшчэ і добрасумленна працавалі. Зразумела, што маладым хочацца ўсяго і адразу. Аднак у каго да гэтай справы прызванне, гарачы вочы, той застаецца, так было заўсёды.

— Прайшло практычна чатыры гады з таго часу, калі вы скончылі выступаць. Хутка прывыклі да новага жыцця?

— Зразумела, што прабегаўшы палову жыцця, ты ўжо як робат — падымаешся на зарадку, сняданак, ведаеш, што потым у цябе будзе трэніроўка, абед, адпачынак, другая трэніроўка. Гэта фарміруе пэўныя звычкі. Цяпер ужо выйшаў на звычайны жыццёвы рытм, вядома, былі складанасці з адаптацыяй. Але ведаеце, усяму свой час, галоўнае — галавой да гэтага дайсці і зразумець, што час актыўнага спорту прайшоў.

— Вы калі гэта зразумелі?

— Пасля Алімпійскіх гульняў у Сочы, бачыў, што вынікі ўпалі, яны не задавальнялі ні мяне, ні іншых. Таму разумеў, што прыйшоў час перабудоўвацца, шукаць работу і ісці далей. Страхаў, што не знайду сябе ў жыцці, не было. Перад Алімпіядай, калі ведаеш, што заўтра на старт — вось гэта страшна, і перажыванне, і мандраж. А тут... чалавек да ўсяго прывыкае. Рукі, ногі ёсць — працы не баюся.

Сёння гляджу біятлонныя трансляцыі і думаю, на шчасце, ужо не трэба так цяжка трэніравацца. Цяпер іншыя складанасці ў жыцці.

— Але ўсё ж успамінаеце сваю кар'еру?

— Бывае момантамі, але каб настальгіраваць — не. Гледзячы тыя ж Кубкі свету, успамінаў, як у Хохфільцэне мы чацвёртае месца ў эстафеце занялі, хоць ішлі там першымі-другімі. Калі бачу нейкія фатаграфіі з Алімпіяды, то ўспамінаю і яе. Больш думаю пра тыя моманты, якія за гады кар'еры можна было змяніць, выправіць, і, магчыма, усё жыццё склалася б па-іншаму. Але гэта ўсё мімалётныя ўспаміны, як было, так было, час прайшоў.

— Стоячы на п'едэстале побач з Бьёрндаленам, аб чым з ім размаўлялі?

— Перакінуліся толькі парай фраз, павіншавалі адзін аднаго.

— Можаце прыгадаць самую складаную гонку ў сваёй кар'еры?

— Іх было шмат, адну вылучыць не змагу. Бывала, фізічна ты вельмі добра гатовы, выкладваешся на максімум, але ў канцы ўсё роўна вельмі цяжка, хоць і паказваеш добры вынік. А бывае, арганізм не можа выдаць нічога добрага, хоць лыжы едуць выдатна і ўсё складваецца нядрэнна.

— Для вас быў прыклад у біятлоне?

— Каб канкрэтна на кагосьці фанатычна глядзеў — не. Але я доўгі час быў у камандзе з такімі грандамі беларускага біятлона як Вадзім Сашурын, Аляксей Айдараў, Уладзімір Драчоў. З Алегам Рыжанковым жыў у адным пакоі падчас збораў і спаборніцтваў. У кожнага з іх браў нешта карыснае для сябе.

— Цяпер з імі маеце зносіны?

— Практычна з усімі стэлефаноўваемся. Ды і з хлопцамі, якія ў зборнай сёння, маю зносіны — Раман Ялётнаў, Уладзімір Чапелін. З кімсьці і з жаночай каманды, і сэрвіс-брыгадай, якія рыхтавалі для нас лыжы, падтрымліваем кантакт.

— З чым звязваеце адсутнасць добрых вынікаў у мужчынскай камандзе?

— Складанае пытанне. Тут і змена пакаленняў, і невысокая канкурэнцыя ўнутры каманды, і частая змена трэнераў. Настаўнікі мяняюцца кожны год, за чатыры гады — чатыры трэнеры.

— У лютым нашы біятланісты адпраўяцца на Алімпіяду ў Пхёнчхан, вы ўжо выступалі на гэтай трасе на чэмпіянаце свету 2008 года.

— Тады гэта быў першы біятлонны турнір, які правялі ў Карэі. Ён не выклікаў цікавасці гледачоў, людзей, акрамя расіян, практычна не было. Ды і сам стадыён, і арганізатары былі не гатовыя. Еўрапейскія стадыёны да таго часу ўжо мелі добрыя ўмовы для спартсменаў, а ў Пхёнчхане былі толькі вагончыкі для падрыхтоўкі лыжаў і пераапранання спартсменаў. Траса таксама была не вельмі прадумана, не аб'езджана, калі было добрае слізгаценне, са спускаў спартсмены вылятал за межы дыстанцыі. Але, думаю, зараз будзе ўжо ўсё па-іншаму.

Надвор'е хутчэй за ўсё будзе пераменлівае, са снегам праблемы наўрад ці паўстануць, ноччу там мароз, уключаюцца пушкі, штучны снег кладзецца і потым закатваецца салетрай, а вось днём можа быць цяпло. Унізе, пад стадыёнам, дзе размясціўся вялікі гасцінічны комплекс, у лютым можна было хадзіць у майцы.

«Рукі, ногі ёсць — працы не баюся».

Тады на чэмпіянаце свету і харчаванне было досыць спецыфічнае. Гэта ж Карэя: усё салодкае, кісласаладкое — мяса, салаты. Але тут Алімпіяда, гэта зусім іншы ўзровень, павінна быць прадстаўлена, як мінімум тры кухні.

— Біятлон змяніўся за чатыры гады?

— Не, наогул практычна ніякіх змен, невялікія нюансы. Больш за ўсё зараз здзіўляюць выступленні Мартэна Фуркада, які ўсталяваў такую гегемонію ў біятлоне, як у свой час Б'ёрндален. Сення ён безумоўны лідар.

— Як вы адрэагавалі на адхіленне Расіі ад Алімпійскіх гульняў?

— Выступаць пад нейтральным сцягам — гэта, вядома, іншае, і гэта можа паўплываць на вынік расійскіх спартсменаў. Дзесьці чытаеш і разумееш, што гэты скандал носіць палітычнае адценне. Але ўвогуле мне складана пра гэта казаць, таму што трэба ведаць усе моманты, нюансы, проста чытаючы прэсу, нічога толкам не зразумееш.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

lobazhevich@zviazda.by

■

ШКОЛА З ТРАДЫЦЫЯМІ

Якое месца займае Навагрудчына ў беларускай спартыўнай супольнасці

Рэгіён на працягу многіх гадоў выступае пляцоўкай для правядзення абласных і рэспубліканскіх спаборніцтваў па розных відах спорту. А колькі выдатных спартсменаў з гэтага раёна краіны папоўнілі шэрагі маладзёжных і нацыянальных каманд Беларусі. Дзіцяча-юнацкая спартыўная школа адзначае юбілей і падводзіць вынікі сваёй працы.

Дзякуючы рэалізацыі дзяржаўнай сацыяльнай палітыкі на Навагрудчыне ажыццяўляецца ўсё неабходнае, каб кожнаму ахвотнаму даць магчымасць займацца фізкультурай і спортам. З гэтай мэтай 50 гадоў таму ў Навагрудку была адкрыта першая дзіцяча-юнацкая спартыўная школа. Праз шэсць гадоў такая ж з'явілася і ў гарадскім пасёлку Любча. У 2003 годзе гарадская і раённая ўстановы былі аб'яднаны ў Навагрудскую ДЮСШ № 2. За гады свайго існавання ўстанова адчула нямала перамен, аднак, задачы трэнераў заўсёды заставаліся аднымі — прывіць юным навагрудчанам любоў да спорту.

Што такое спартыўная школа для юнага спартсмена? Гэта яго першыя крокі ў спорце, яго першыя перамогі і няўдачы і, вядома, першы трэнер. Менавіта ён прывівае дзіцяці любоў да спорту, развівае навыкі, удзельнічае ў фарміраванні характару. Першы трэнер вучыць свайго выхаванца не толькі перамагаць, але і правільна прайграваць — не адчайвацца, а аналізаваць сітуацыю, рабіць высновы і працягваць рухацца далей, да перамогі. І з якімі майстрамі ні займаўся б спартсмен далей, першы настаўнік назаўжды застанецца ў яго памяці.

Сёння ў Навагрудскай ДЮСШ № 2 працуюць тры аддзяленні: лёгкая атлетыка, футбол і конны спорт, дзе займаюцца 268 спартсменаў-навучэнцаў. Кваліфікаваны трэнерскі склад уключае дзевяць штатных трэнераў-выкладчыкаў і тры сумяшчальнікі, якія трэніруюць дзяцей не толькі ў горадзе, але і на базе сельскіх школ, у гарадскім пасёлку Любча, аграгарадках Валеўка, Пятрэвічы, Уселюб і Нягневічы.

Па лёгкай атлетыцы — Людміла Старко, Віталь Жук, Іван Стома, Сяргей Духоўнік, Валянцін Каўцэвіч, Дзяніс Аляшкевіч, Анатоль Коршун і Ніна Бузук, па футболе — Ігар Мядзведзь, Аляксандр Шынтар і Віктар Навагран, па конным спорце — Сяргей Антановіч і Алег Шайбак. У прыватнасці, трэнер-выкладчык па лёгкай атлетыцы Сяргей Духоўнік падрыхтаваў удзельніцу першых юнацкіх Алімпійскіх гульняў у Сінгапуры Вольгу Духоўнік, Валянцін Каўцэвіч — чэмпіёна Еўропы ў штурханні ядра Сяргея Бахара. Трэнер па конным спорце Сяргей Антановіч з'яўляецца пераможцам этапу Кубка свету па канкуры. Усе настаўнікі — былыя спартсмены і сапраўдныя майстры сваёй справы. Стаж працы большасці з іх перавышае 30 гадоў.

Паўстагоддзя — значны рубеж для любой установы. Трэнеры ДЮСШ № 2 імкнуцца выхоўваць дзяцей на традыцыях, якія групуюць спартсменаў, натхняюць іх на новыя дасягненні. Выхаванцы школы штогод уключаюцца ў спісачны склад нацыянальнай зборнай па лёгкай атлетыцы. Школа ганарыцца сваімі прадстаўнікамі ў гэтым відзе спорту — Сяргеем Бахарам, Наталляй Мяцеліцай, Дзмітрыем Малахоўскім, Кацярынай Літвінскай, Алесяй Чамбровіч, Аляксандрам Ліцем, Аляксандрам Флейтай, Вольгай і Веранікай Духоўнік, футбалістамі — Аляксандрам Бахарам, Кірылам Пісаруком, Ягорам Антановічам, Уладам Мядзведзем і шматлікімі іншымі.

На жаль, у працэсе сваёй дзейнасці акрамя station...

Вольга ДУХОЎНІК, удзельніца першых юнацкіх Алімпійскіх гульняў у Сінгапуры.

не хапае. Гэта, вядома, можа паўплываць і на выніку атлетаў на спаборніцтвах.

Праблемы ў галіне фізкультуры і спорту, арганізацыі здаровага ладу жыцця дзяцей заўсёды агульныя для ўсіх жыхароў Навагрудскага раёна, таму мясцовыя органы ўлады і тут не засталіся ўбаку. Старшыня Навагрудскага райвыканкама Анатоль Маркевіч падняў пытанне аб будаўніцтве ФАКа, і на сустрэчы з губернатарам Гродзенскай вобласці Уладзімірам Краўцовым былі абмеркаваны шляхі вырашэння гэтай праблемы.

Бо спорт — гэта не проста праца, пасля выканання якой можна расслабіцца і адпачыць. Гэта стыль жыцця, які патрабуе мэтанакіраванасці, зацятасці і працаздольнасці.

З юбілеем школы віншуем усіх ветэранаў спорту, трэнераў і выхаванцаў. Жадаем моцнага здароўя, сілы духу, удачы і дабрабыту ў сем'ях.

Сяргей ЮШКЕВІЧ,
дырэктар ДЮСШ № 2 г. Навагрудка.

БПС-СБЕРБАНК

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «СНЕЖНЫЙ КВЕСТ ОТ СБЕРБАНКА»

1. Наименование рекламной игры.

Настоящая рекламная игра называется «Снежный квест от Сбербанка» (далее – Игра), проводится в соответствии с условиями настоящих правил (далее – Правила) согласно требованиям законодательства Республики Беларусь без взимания с участников Игры дополнительной платы.

2. Сведения об Организаторе.

2.1. Организатором Игры является Общество с ограниченной ответственностью «Мятный знак», УНП 192325716, зарегистрировано 20 августа 2014 г. решением Минского городского исполнительного комитета в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 192325716 (далее – Организатор).

2.2. Юридический адрес и местонахождение Организатора: 220030, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Октябрьская, 19Б, оф. 6-й, 3-й этаж.

2.3. Заинтересованным лицом Игры является Открытое акционерное общество «БПС-Сбербанк».

3. Территория проведения Игры.

Игра поводится на территории Республики Беларусь.

4. Период проведения Игры.

Игра проводится в период с 05.01.2018 г. по 20.03.2018 г., включая период розыгрыша и вручения призов.

5. Комиссия по проведению Игры.

Для контроля за ходом Игры создается Комиссия по ее проведению. Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения Игры. Комиссия состоит из председателя и 4 членов.

Председатель Комиссии:

Никифорова Ольга Александровна, директор ООО «Мятный знак».

Члены комиссии:

Протько Марина Вячеславовна, главный бухгалтер ООО «Мятный знак»;

Марьенко Павел Анатольевич, директор Департамента розничных продаж и развития клиентских отношений ОАО «БПС-Сбербанк»;

Тунчик Екатерина Александровна, начальник отдела Развития клиентских отношений Департамента розничных продаж и развития клиентских отношений ОАО «БПС-Сбербанк»;

Липский Арсений Адамович, пресс-секретарь ОАО «БПС-Сбербанк».

Комиссия осуществляет контроль за соблюдением установленных Правил проведения Игры, рассматривает возникшие жалобы и предложения со стороны Участников.

Члены комиссии обязаны осуществлять возложенные на них полномочия в течение срока проведения Игры.

6. Цель игры.

6.1. Игра проводится в целях стимулирования проведения безналичных платежей с использованием личных банковских карточек Mastercard ОАО «БПС – Сбербанк».

6.2. При использовании в Правилах термина «банковская платежная карточка» используется в значении, определенном статьей 273 Банковского кодекса Республики Беларусь: «Банковская платежная карточка – платежный инструмент, обеспечивающий доступ к банковскому счету, счетам по учету банковских вкладов (депозитов), кредитов физического или юридического лица для получения наличных денежных средств и осуществления расчетов в безналичной форме, а также обеспечивающий проведение иных операций в соответствии с законодательством Республики Беларусь».

7. Участники Игры.

7.1. Участниками Игры могут быть:

• граждане Республики Беларусь, достигшие 18 лет на момент совершения безналичной операции, соответствующей условиям настоящих Правил;

• иностранные граждане, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь и достигшие 18 лет на момент совершения безналичной операции, соответствующей условиям настоящих Правил;

• лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь и достигшие 18 лет на момент совершения безналичной операции, соответствующей условиям настоящих Правил;

• лица без гражданства, которым предоставлен статус беженца в Республике Беларусь и достигшие 18 лет на момент совершения безналичной операции, соответствующей условиям настоящих Правил.

7.2. Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, а также Члены комиссии и лица, состоящие в трудовых отношениях с ОАО «БПС-Сбербанк».

8. Условия участия в Игре.

8.1. Для участия в Игре физическому лицу необходимо:

8.2. Являться владельцем банковского счета в ОАО «БПС-Сбербанк», доступ к которому обеспечивается с использованием банковской платежной карточки Mastercard и набрать для участия в розыгрыше Призов не менее 10 баллов, Главного приза не менее 15 баллов при выполнении следующих этапов:

Номер этапа	Даты проведения этапа	Задания этапа	Баллы за выполнение этапа
1	05.01.2018 г. – 09.01.2018 г.	Совершать безналичные платежи банковской платежной карточкой Mastercard ОАО «БПС-Сбербанк». Для успешного прохождения данного этапа необходимо, чтобы среди цифр, содержащихся в суммах чеков за данный период, содержались цифры 2, 0, 1, 8 (количество чеков неограниченно). Не учитываются транзакции: – получения наличных денежных средств через банкоматы и в кассах ОАО «БПС-Сбербанк» и других банков; – при оплате услуг (коммунальные услуги, услуги связи, кабельное телевидение, платежи в бюджет и др.), комиссионных вознаграждений банку, совершении переводов, пополнении вкладов, погашении кредитов через кассы, устройства самообслуживания, посредством систем интернет-банкинга, sms-банкинга, ТВ-банкинга, мобильного банкинга ОАО «БПС-Сбербанк» и других банков; – при покупке дорожных чеков, лотерейных билетов, облигаций, драгоценных металлов; – при совершении операций в казино и иных игорных заведениях, при оплате ставок и пари, в том числе через интернет	1
2	16.01.2018 г. – 21.01.2018 г.	Оформить карту Mastercard Virtual ОАО «БПС-Сбербанк» в Системе «Сбербанк Онлайн» или Мобильном приложении ОАО «БПС-Сбербанк» и совершить любой безналичный платеж с помощью данной карты	2
3	26.01.2018 г. – 29.01.2018 г.	Совершить безналичный платеж банковской платежной карточкой Mastercard ОАО «БПС-Сбербанк» в любом кафе /ресторане/баре, расположенном на территории Республики Беларусь на сумму не менее 10 (десяти) белорусских рублей (за исключением алкогольных, слабоалкогольных напитков, пива, табачных изделий)	3
4	05.02.2018 г. – 08.02.2018 г.	Открыть онлайн-депозит с карты Mastercard ОАО «БПС-Сбербанк» через Систему «Сбербанк Онлайн» или Мобильное приложение ОАО «БПС-Сбербанк». Депозит не должен быть закрыт или аннулирован ранее 21.02.2018 г.	4
5	15.02.2018 г. – 18.02.2018 г.	Совершить покупку билетов на сумму не менее 30 (тридцати) белорусских рублей в кинотеатры, театры, выставки, музеи либо парки аттракционов, расположенных на территории Республики, Беларусь с помощью банковской платежной карточки Mastercard ОАО «БПС-Сбербанк». Не учитываются транзакции посредством систем интернет-банкинга	5

Общая сумма баллов, набранных участником в рамках данной Игры, определяется как сумма набранных баллов на всех пройденных этапах. За каждый этап участник может набрать баллы только один раз, несмотря на количество успешно выполненных заданий в рамках этапа и количества принадлежащих ему банковских карточек ОАО «БПС-Сбербанк».

8.1.2. Соблюдать нормы законодательства Республики Беларусь и правила пользования банковскими платежными карточками, установленными банком-эмитентом.

9. Состав и размер призового фонда.

Призовой фонд Игры составляет сумму в размере 20 549 (двадцать тысяч пятьсот сорок девять) белорусских рублей 26 копеек, формируется за счет денежных средств Заинтересованного лица и состоит из:

1) Призы (состоит из):

№ п/п	Наименование призов, участвующих в розыгрыше	Название приза далее в Правилах	Кол-во (шт.)	Стоимость за 1 ед., белорусских рублей	Всего стоимость, белорусских рублей
1	Робот пылесос IBOTO 710 стоимостью 550,00 бел. руб. Денежная сумма в размере 65,60 бел. руб.	Робот-пылесос	5	615,6	3078
2	Интеллектуальные часы Samsung Galaxy Gear S3 Classic / SM-R770 серебристый стоимостью 844,20 бел. руб. Денежная сумма в размере 109,56 бел. руб.	Часы	5	953,76	4768,8

2) Главный приз:

№ п/п	Наименование призов, участвующих в розыгрыше	Название приза далее в Правилах	Кол-во (шт.)	Стоимость за 1 ед., белорусских рублей	Всего стоимость, белорусских рублей
1	• Подарочный сертификат на тур «Швейцарские Альпы» (7 дней, 6 ночей, 2 человека) номиналом 8 080 рублей Тур включает: – Перелет Минск – Женева – Минск (с датами вылета на выбор: 16.03.2018 г., 18.03.2018 г., 23.03.2018 г., 25.03.2018 г., 30.03.2018 г.) – Проживание на к-те Цермат в Отеле 3-4*, питание: завтраки – Панорамный поезд Ледниковый экспресс: (Цермат – Бриг – Андерматт – Кур – Ст. Мориц) – Билет Swiss Transfer Ticket (дает возможность добраться до любого пункта назначения в Швейцарии и обратно). Денежный приз 3 000 рублей • Денежная сумма в размере 1622,46 бел. руб	Подарочный сертификат на тур «Швейцарские Альпы» и денежный приз в размере 3 000 бел. руб.	1	12 702,46	12 702,46

10. Порядок проведения розыгрыша призового фонда.

10.1. Место проведения розыгрыша – Республика Беларусь, бульвар имени Мулявина, д. 6. 22 февраля 2018 г. в 15.00

10.2. Розыгрыш призового фонда проводится открыто с возможностью присутствия на нем участников Игры. Результаты розыгрыша Игры не должны зависеть от воли Организатора и не могут быть никем специально устроены.

10.3. К моменту розыгрыша данные об участниках Игры формируются в два Списка номеров Участников:

Список участников, набравших 10–15 баллов (Список № 1)

Список участников, набравших 15 баллов (Список № 2)

10.4. Призовой фонд разыгрывается в последовательности, указанной в п. 9 Правил. Призы Робот-пылесос и Часы разыгрываются среди участников Списка № 1. Главный приз разыгрывается среди участников Списка № 2.

10.5. Для осуществления розыгрыша Организатор формирует из каждого Списка участников уникальные номера (далее – номера) в хронологическом порядке согласно дате и времени проведения первой транзакции, принявшей участие в Игре (далее – массив).

10.6. Для определения Победителей призов Организатор использует лототрон и набор шаров в количестве 10 (десяти) штук с цифрами от 0 (нуля) по 9 (девять).

10.7. Определение выигрышных номеров призов происходит путем их формирования слева направо из цифр в шарах, поочередно извлекаемых из лототрона.

10.8. Для определения цифры первого слева разряда выигрышного номера Организатор помещает в лототрон шары с цифрами от 0 (нуля) до цифры, соответствующей первой слева цифре последнего по порядку номера в массиве. Член комиссии извлекает из лототрона один шар. Цифра из извлеченного шара вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного номера.

10.9. Далее в лототрон загружаются все десять шаров. Шары перемешиваются, и из лототрона извлекается шар, цифра в котором определяет цифру следующего разряда выигрышного номера. Производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах номеров массива. При наличии совпадения цифра вытянутого шара записывается в соответствующий разряд выигрышного номера – и шар возвращается в лототрон; в противном случае – извлеченный шар с цифрой не возвращается в лототрон, и Член комиссии извлекает следующий шар до получения нужного совпадения. Шары извлекают до тех пор, пока полученная комбинация цифр разрядов не попадет в диапазон цифр номеров в массиве. Таким образом, формируются все выигрышные номера Победителей призов.

10.10. После определения Победителей призов каждого розыгрыша для обеспечения полной выдачи призов Организатор для каждого приза определяет по одному Резервному победителю. Определение выигрышных номеров Резервных победителей происходит согласно порядку, установленному п. 10.6 – 10.9 Правил.

10.11. Призы вручаются Резервным победителям в случае если основной Победитель:

10.11.1. отказывается от получения приза, о чем письменно извещает Организатора;

10.11.2. не представляет необходимые подтверждающие документы, указанные в Правилах, в сроки и в порядке, установленные Правилами;

10.11.3. не является для получения приза в сроки, установленные Правилами;

10.11.4. не выполнил все условия Игры, установленные Правилами.

11. Срок и способ информирования победителей розыгрыша призового фонда. Место, порядок и срок выдачи выигрышей.

11.1. Организатор уведомляет Победителей/Резервных победителей о выигрыше по телефону и письменно заказным письмом с уведомлением в сроки, указанные в Таблице 3.

11.2. После получения уведомления Победитель/Резервный победитель, претендующий на получение приза, должен представить Организатору письменное согласие на получение приза (далее – письменное подтверждение) лично либо по почте в сроки, указанные в Таблице 3.

Таблица 3

Номер розыгрыша	Сроки уведомления	Сроки для связи с Организатором для предоставления письменного подтверждения	Сроки выдачи призов
Основные победители			
1	По 26.02.2018 г. включительно	По 05.03.2018г.	По 12.03.2018 г. включительно
Резервные победители			
1	По 07.03.2018 г. включительно	По 14.03.2018г.	По 20.03.2018 г. включительно

11.3. Выдача призов проводится в офисе Организатора по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 19Б, оф. 6, 3-й этаж в рабочие дни с 10.00 до 18.00, в субботу с 10.00 до 15.00. Для получения приза Победителю необходимо предварительно связаться с представителем Организатора по телефону 8 029 38 55 110.

11.4. При получении приза Победитель должен представить Организатору паспорт.

11.5. В случае если Победитель не может получить приз лично, приз может получить его законный представитель (доверенное лицо), представив лично доверенность от Победителя на получение приза, заверенную нотариально.

11.6. Победитель теряет право получения приза, в случае если:

– отказался от получения приза, о чем письменно известил Организатора Игры, по адресу: 220030, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Октябрьская, 19Б, оф. 6, 3-й этаж.

– не предоставил необходимые подтверждающие документы, указанные в Правилах, в сроки и в порядке, установленные Правилами;

– не явился для получения приза в сроки, установленные Правилами;

– не выполнил все условия Игры, установленные Правилами.

11.7. Победитель при получении приза письменно подтверждает факт его получения и заполняет все необходимые документы, предоставленные Организатором и связанные с получением приза.

11.8. Выплата денежного эквивалента приза не допускается.

11.9. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога проводится в порядке, установленном Особенной частью Налогового кодекса Республики Беларусь и осуществляется Организатором. Удержание с Победителей подоходного налога, исчисленного Организатором в соответствии с законодательством Республики Беларусь, производится Организатором (выступающим налоговым агентом) в момент выдачи приза из его денежной части приза (денежная часть приза удерживается Организатором для уплаты подоходного налога в установленном размере).

12. Права и обязанности участников Игры.

12.1. Принимая участие в Игре, участники подтверждают свое ознакомление и согласие со всеми условиями Правил, а также принимают на себя обязательство выполнять все требования Правил и законодательства, вытекающие из участия в Игре и/или связанные с получением призов.

12.2. Победители дают свое согласие на рекламные интервью об участии в Игре, в том числе по радио, телевидению, в глобальной компьютерной сети Интернет, а равно и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления графических рекламных материалов без уплаты им какого-либо вознаграждения в рамках данной Игры.

12.3. Факт участия в Игре подразумевает, что ее участники соглашаются с тем, что в рамках данной Игры их имена, фамилии, отчества, фотографии, аудио- и видеоинтервью и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в целях проведения данной Игры. Все права, в том числе исключительные имущественные права, на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Организатору.

12.4. Победители, претендующие на получение призов, обязуются заполнить и подписать все необходимые для их получения документы, предоставляемые Организатором, выполнить все условия, предусмотренные Правилами, а также формальности, необходимые для получения призов.

13. Наименование печатного издания средства массовой информации для публикации Правил и результатов розыгрышей, сроки публикации.

13.1. Правила Игры подлежат публикации в газете «Звязда» до начала Игры.

13.2. Результаты розыгрышей Игры подлежат публикации в газете «Звязда» не позднее 16.03.2018 г.

14. Порядок предоставления информации по вопросам проведения Игры.

14.1. Все возможные вопросы и претензии участников в отношении организации и условий передачи призов должны быть адресованы Организатору Игры по адресу: 220030, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Октябрьская, 19Б, оф. 6, 3-й этаж.

14.2. Информацию об условиях участия и проведения Игры с 05.01.2018 года по 20.03.2018 года можно получить по телефону 8 029 38 55 110 с 10.00 до 17.00.

15. Общие положения.

15.1. Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза.

15.2. Организатор не несет ответственности за качество работы почтовых служб, в частности за недоставку либо несвоевременную доставку почтовой корреспонденции.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3185 от 27.12.2017 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

2018

Беларуская газета ЗВЯЗДА

Добрых навін у вашу хату!

Студзень

П	А	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Люты

П	А	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

Сакавік

П	А	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Красавік

П	А	С	Ч	П	С	Н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Май

П	А	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Чэрвень

П	А	С	Ч	П	С	Н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Ліпень

П	А	С	Ч	П	С	Н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Жнівень

П	А	С	Ч	П	С	Н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Верасень

П	А	С	Ч	П	С	Н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Кастрычнік

П	А	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Лістапад

П	А	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Снежань

П	А	С	Ч	П	С	Н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Фота Анатоля Клешчука.

«САБАКА ЧАЛАВЕКУ — ДРУГ»

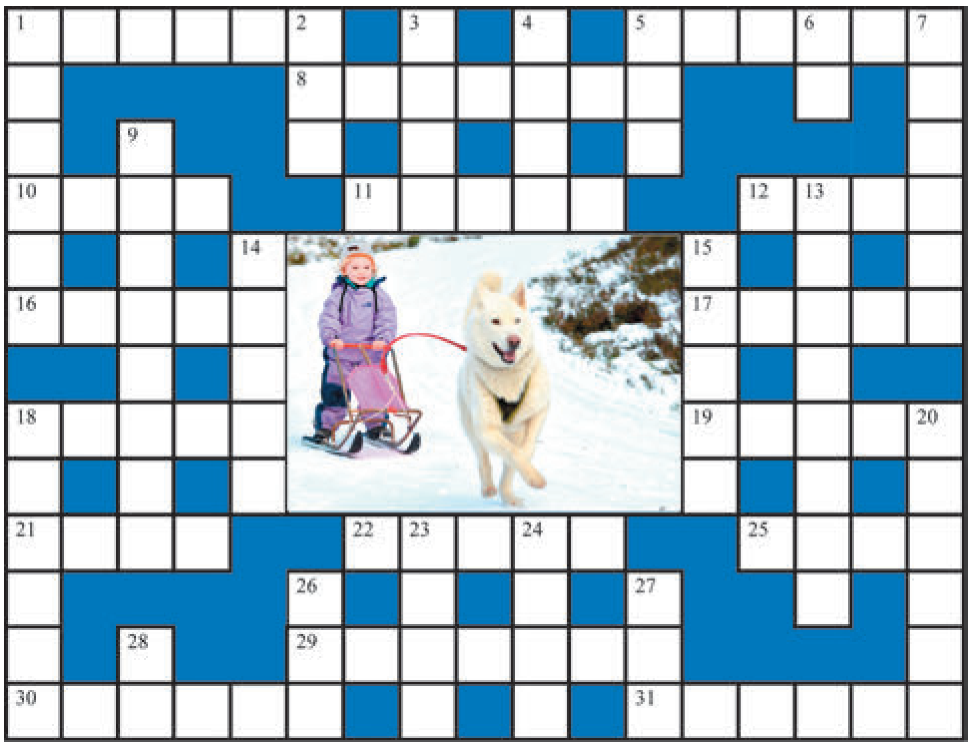

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: **1.** «Купі сабаку. Гэта адзіны ... купіць любоў за грошы». Я. Іпахорская. **5.** Вялікі дваровы сабака. **8.** Невялічкая часцінка распаленага або палаючага рэчыва. **10.** «Сабака чалавеку — ... . // Што так яно — даведзена вякамі». З байкі У. Корбана «Балонка і павага». **11.** Кавалак расколатага ўздоўж бервяна. **12.** ... і яшма. Камні — талісманы для мужчын, народжаных у Год Сабакі; для жанчын талісман — сапфір. Год Жоўтага Землянога Сабакі, паводле ўсходнеазіяцкага календара, пачынаецца з 16 лютага. **16.** Шыйнае ўпрыгожанне з каштоўных камянёў — найлепшы падарунак жанчынам у Год Сабакі. **17.** Дзе певень — там і ..., дзе сабака — там і дом (фінская прык.). **18.** «У дзяўчынкі ... свята — // Шчанюка прынёс ёй тата». З верша А. Мінкіна «У дзяўчынкі ... свята». **19.** Багацце, маёмасць. **21.** Сабака на таго не брэша, чый ... есць (прык.). **22.** Агледзелася нявестка праз сем год, што ... без хваста (прык.). **25.** Сабака за зайцам, а ... за воляй (прык.). **29.** Зіма — свякруха, лета — ... (прык.). **30.** «Сабака — адзіны ... на свеце, які любіць болей цябе, чым сябе». Д. Білінэс. **31.** «Калі сабака кусае чалавека, гэта не ...; ... — калі чалавек кусае сабаку». Ч. Дэйна.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: **1.** Невялікая талерка. **2.** «Белы ... Чорнае Вуха». Мастацкі фільм, зняты ў 1977 годзе па аднайменай кнізе Г. Траяпольскага, пра сабаку пароды шатландскі сэтар. У г. Варонежы сабаку, літаратурнаму і кінагерою, усталяваны помнік. **3.** «Белы ...». Займальная аповесць амерыканскага пісьменніка Д. Лондана пра сабаку — помесь ваўка. **4.** На сабачы ... не глядзі, а сваёю дарогай ідзі (прык.). **5.** Князь, міфічны першанасельнік Беларусі, у якога былі два любімыя сабакі — Стаўры і Гаўры. **6.** «Другі баран — ні «...», ні «мя», // А любіць гучнае імя». З байкі К. Крапівы «Дыпламаваны баран». **7.** Шынель, скручаны ў трубку. **9.** «Сабаку грызуць толькі блохі, а дрэннага чалавека — і блохі, і сабакі, і ...». Р. Паўлеўскі. **13.** У хаце без гаспадара — сабака ... (прык.). **14.** Сабака і на ... брэша (прык.). **15.** «За ... каня кусае цюцька // Ні адцягнуць, ні адагнаць». З байкі Я. Коласа «Конь і сабака». **18.** Горад — курорт на чарнаморскім узбярэжжы Каўказа, дзе ўсталяваны помнік акадэміку І. Паўлаву разам з сабакам; на Беларусі помнікі сабаку ёсць у Нясвіжы, Гродне і ў Гомелі. **20.** Як праві ..., то каты лазілі, а як стаў правіць сын, то і сабакі палезлі (прык.). **23.** Высокія боты з футра. **24.** Гурт жывёл. **26.** Паглыбленне ў зямлі. **27.** На сваім падвор'і і сабака ... (прык.). **28.** Кармавая надбудова судна.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ,
г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ!

Па гарызанталі: 1. Спосаб. 5. Барбос. 8. Іскарка. 10. Друг. 11. Плаха. 12. Агат. 16. Калье. 17. Вёска. 18. Сёння. 19. Скарб. 21. Хлеб. 22. Сучка. 25. Заяц. 29. Матачка. 30. Істота. 31. Навіна. **Па вертыкалі:** 1. Сподак. 2. Бім. 3. Ікол. 4. рэх. 5. Бай. 6. «бэ». 7. Скатка. 9. Сумленне. 13. Гаспадар. 14. Месяц. 15. Хвост. 18. Сухумі. 20. Бацька. 23. Унты. 24. Куча. 26. Яма. 27. Пан. 28. Ют.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	9.28	17.01	7.33
Віцебск —	9.25	16.43	7.18
Магілёў —	9.18	16.50	7.32
Гомель —	9.06	16.55	7.49
Гродна —	9.42	17.17	7.35
Брэст —	9.34	17.26	7.52

Месяц

Поўня 2 студзеня.
Месяц у сузор'і Льва.

Імяніны

Пр. Ульяны, Міхаіла, Пракопа, Пятра.
К. Данууты, Гервазія, Люцыяна, Пятра.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

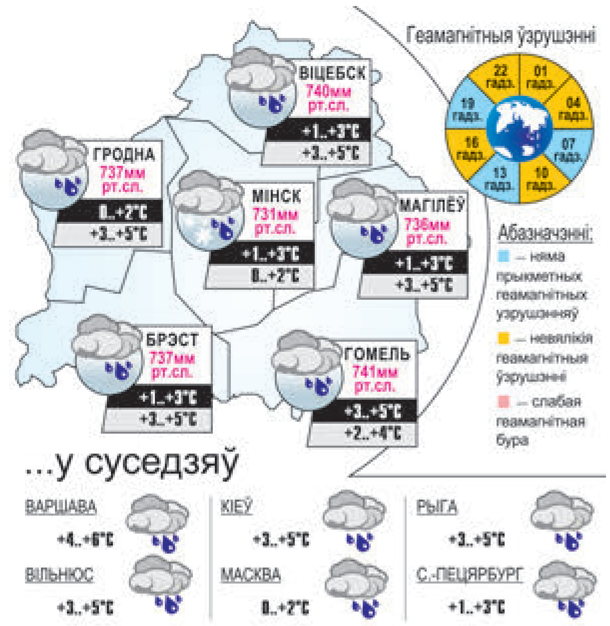

МЕДЫКІ ЧЫТАЛІ КУПАЛУ

У сценах Гродзенскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта адбылася неардынарная падзея: у юбілейны год беларускага кнігадрукавання і 135-годдзя з дня нараджэння славутага Янкі Купалы літаратурны клуб «Катарсіс» і супрацоўнікі навучальнай установы правялі паэтычны флэшмоб. Медыкі чыталі Купалу, што для студэнтаў стала цудоўным прыкладам павагі да роднай мовы і залатога фонду беларускай літаратуры.

Віктар ВАРАНЕЦ,
кіраўнік клуба «Катарсіс».

Інтэлігентнага, адукаванага чалавека, цудоўнага настаўніка, клапатлівага мужа, найлепшага ў свеце бацьку і дзядулю, Леаніда Нічыпаравіча КАВАЛЬЧУКА з г. Жодзіна шчыра віншуем з васьмідзесяцігоддзем! Зычым моцнага здароўя, поспехаў, аптымізму — на многія-многія гады!

З удзячнасцю — твае родныя.

Даты | Падзеі | Людзі

3 СТУДЗЕНЯ

У краіне

1738 год — нарадзіўся (маёнтак Ящнец, цяпер у Лідскім раёне) Казімір Нарбут, асветнік, прадстаўнік эклектычнага кірунку ў філасофіі эпохі Асветніцтва ў Беларусі і Літве. З 1773 года жыў у Германіі і Францыі. Удзельнічаў у рабоце Адукацыйнай камісіі. Выступаў за вызваленне філасофіі ад схаластыкі і багаслоўя, за развіццё навукі. Адстойваў ідэю неабходнасці шырокай свецкай адукацыі, якая спрые фарміраванню развітой асобы. Аўтар курса «Эклектычная філасофія» і шэрагу рукапісаў на лацінскай мове. У 1769 годзе выдаў у Вільні падручнік логікі. Памёр у 1807 годзе.

1928 год — нарадзіўся (в. Некрашэвічы, цяпер у Карэліцкім раёне) Уладзімір Аляксандравіч Палуян, беларускі гісторык, доктар гістарычных навук, прафесар. Аўтар даследаванняў па праблемах аграрных адносін, рэвалюцыйнага і нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі, гісторыі калгаснага сялянства і інтэлігенцыі ў БССР у 1921—1941 гадах. Адзін з аўтараў «Гісторыі Беларускай ССР» у пяці тамах, «Гісторыі СССР» у 12 тамах.

У свеце

1850 год — з Петрапаўлаўскай крэпасці (пасля васьмі месяцаў зняволення) дваццаць членаў антыўрадавага гуртка Міхаіла Петрашэўскага былі прывезены на пецярбургскі Сямёнаўскі пляц, дзе ім быў абвешчаны смяротны прысуд. Сярод асуджаных, якія сталі ў пахавальных саванах, чакаў смяротнага пакарання і Фёдар Дастаеўскі, інжынер-паручнік, яшчэ пачатковец, але ўжо вядомы пісьменнік. Прысуд быў абвешчаны. Каля дзесяці хвілін чакання раскаяння асуджаных паспехам не ўвянчаліся. Была аддадзена каманда: «Цэльсі!» У гэты момант на пляц імкліва ўляцела карэта, з якой выйшаў афіцэр. Ён абвясціў царскае памілаванне: усім петрашэўцам смяротнае пакаранне было заменена катаргай.

1873 год — нарадзіўся Іван Васілевіч Бабушкін, прафесійны рэвалюцыянер. Выра шальную ролю ў фарміраванні яго палітычных поглядаў мелі сустрэчы з Леніным у 1893 годзе. Іван Васілевіч стаў удзельнікам марксісцкага рабочага гуртка, кіраўніком якога быў Уладзімір Ільіч. З тых часоў рэвалюцыйная дзейнасць Бабушкіна праходзіла пад непасрэдным уплывам і кіраўніцтвам Леніна. З 1895 года — член пецярбургскага «Саюза барацьбы за вызваленне рабочага класа». Вёў рэвалюцыйную работу сярод працоўных.

У 1896 годзе арыштаваны і сасланы ў Екацярынаслаў, дзе ў хуткім часе стварыў Екацярынаслаўскі камітэт РСДРП. У 1900—1901 гадах вёў рэвалюцыйную работу ў Маскве, Смаленску, Полацку. У 1903 годзе зноў арыштаваны, у 1905 вызвалены па амністыі. У 1906 годзе, калі ён з пяццю таварышамі вёз зброю рабочым-паўстанцам у Іркуцк, іх схапілі царскія карнікі. Усе шасцёра былі расстраляныя на станцыі Мысавая, на беразе возера Байкал.

УСМІХНЕМСЯ

Муж прачынаецца пасля п'янкі, пахмелле моцнае. Прагна п'е ваду і хрыплым слабым голасам пытаецца:

— Гэта што такое ўчора было, што так галава баліць і нічога не памятаю?

Жонка:

— Новы год, мілы.

Гаспадыні да ведама. У навагоднія салаты не трэба дадаваць сухарыкі: яны драпаюць твар.

— Што ты падарыў жонцы на Новы год?

— Пуцёўку ў Тайланд.

— А яна табе што?

— Паляцела!

Самае галоўнае ў Новы год — гэта не ёлка і нават не мандарыны, самае галоўнае — гэта не апынуцца першага студзеня на YouTube.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 43.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 2 студзеня 2018 года.